

13. टाटा टेलिसर्विसेस लिमिटेड आणि टाटा टेलिसर्विसेस (महाराष्ट्र) लिमिटेडची कर्तव्ये

आणि उत्तरदायित्व

1. सर्व दर योजना आणि ऑफर्स पारदर्शक आणि भेदभावरहित पढूतीने सांगितल्या जातील.
2. सर्व योजना तपशील आंभानंतर वेबसाईटवर अपडेट करण्यात येईल.
3. एकदा दिलेली दरयोजना एखाद्या ग्राहकाला किमान 6 महिने (किंवा आजीवन वैधतेच्या बाबतीत आजीवन) कालावधीसाठी दर योजनेत ग्राहकाचा प्रवेश झाल्याच्या दिनांकापासून उपलब्ध राहील.
4. आजीवन वैधता/अमर्याद वैधतेच्या बाबतीत, आम्ही प्रचार साहित्य/जाहिरातींद्वारे सध्याचा परवाना समाप्त होण्याचा महिना आणि वर्ष कळवू.
5. सध्याची दर योजना समाप्त करण्यापूर्वी अधिकारी आणि ग्राहकांना किमान 30 दिवसांची अग्रिम नोटीस आम्ही देऊ.
6. ग्राहकाला TRAI द्वारे जारी दूरसंचार ग्राहक संरक्षण नियमावली 2012 नुसार वापर, खाते, VAS शुल्क याबाबत व्हाऊचर संक्रिया केल्यानंतर कळविण्यात येईल.
7. TRAI च्या मार्गदर्शक सूचनानुसार ग्राहकाकडून स्पष्ट संमती प्राप्त केल्याखेरीज कोणतीही मूल्यवर्धित सेवा संक्रिय केली जाणार नाही.
8. रोमिंग सेवांसाठी कोणतेही भाडे आकारले जाणार नाही.
9. प्रत्येक सेवा पुरवठादाराने दिलेल्या प्रिपेड कार्डची किमान एक रक्कम ₹300 किंवा त्याहून कमी असली पाहिजे सोबत किमान एक महिन्याचा वैधता कालावधी असला पाहिजे.
10. हरवलेले/नुकसान झालेले सीम कार्ड बदलून देण्याचा शुल्क व्यवहार्य मार्क-अपसह किंमतीवर आधारित राहील.
11. वैधता कालावधीच्या अखेरीस कोणतीही रक्कम न वापरता राहिली असेल, तर ही रक्कम नूतनीकरण केलेल्या कार्डवर पुढे मांडली जाईल, तथापि असे नूतनीकरण व्यवहार्य, निर्धारित कालावधीसाठी केलेले असले पाहिजे.
12. ग्राहकांना कॉल्स करण्यासाठी प्रिपेड कार्ड पैकेजमध्यांतरे उपलब्ध असलेली एकूण रक्कम म्हणजे वापरासाठीची रक्कम ठळकपणे आणि स्पष्टपणे सांगितली पाहिजे.
13. इनकमिंग वॉइस कॉल्स/SMS सह “टॉकटाईम मूल्यास” बायित न करणाऱ्या सर्व सेवा प्रिपेड ग्राहकांना टॉकटाईम मूल्य संपूर्ण वैधता कालावधीच्या दरम्यान पुढे उपलब्ध राहिल्या पाहिजेत.
14. पोस्टपेड बिलाची छापील प्रत मोफत उपलब्ध करून दिली जाईल.
15. दरांमध्ये थेट कपात केल्यास, ग्राहकाद्वारे कोणत्याही स्पष्ट कृतीच्या पूर्वअटीविना अशा कपातीचा लाभ आपोआप ग्राहकांना दिला जाईल.
16. ₹19 पेक्षा अधिक मोबाईल क्रमांक पोर्टिंग शुल्क आकारले जाणार नाही.
17. पोस्टपेड ग्राहकासाठी निर्धारित क्रेडिट मर्यादा त्याला आधीच कळवण्यात येईल. आरंभिक क्रेडिट मर्यादा सेवा संक्रिय केल्याच्या 7 दिवसांच्या आत सूचित करण्यात येईल.
18. CLIP एक अनिवार्य दर आयटम नसेल.

14. सेवा समाप्तीची प्रक्रिया

ग्राहक त्याच्या/तिच्या सोयीनुसार आमच्या सेवा समाप्त किंवा खंडित करू शकतो. विलं तपासली जातील, जुळवणी केली जाईल आणि कोणतीही रक्कम, थकबाकी वसूल केल्यानंतर शिल्लक असेल तर, ती ग्राहकाला त्याच्या/तिच्या अनामत रक्कमेतून परत केली जाईल. या प्रक्रियेला सेवा खंडित झाल्याच्या दिनांकापासून अधिकतम 60 दिवस लागतील.

दूरसंचार ग्राहक जाहीरनामा २०१८

टाटा टेलिसर्विसेस लिमिटेड आणि टाटा टेलिसर्विसेस
(महाराष्ट्र) लिमिटेड

TATA
photon

TATA
TELESERVICES LIMITED

TATA
indicom

TATA
walky

अनुक्रमणिका

1. पूर्वपीठिका
2. सेवा पुरवठादाराचे नाव आणि पत्ता
3. उपलब्ध सेवा
4. सेवा जिथे दिलेल्या असतील त्या सेवा क्षेत्रांचा तपशील
5. प्रिपेड आणि पोस्टपेड मोबाईल सेवांकरितांचे अटी आणि नियम
6. एंकिटवेशन प्रक्रिया
7. विविध सेवांच्या संदर्भात देऊ केलेल्या उपकरणाचा तपशील
8. TRAI ने निर्धारित केल्यानुसार विविध सेवांकरिता सेवा निकषांची गुणवत्ता
9. विविध TRAI नियमावलींच्या अंतर्गत ग्राहकाचे अधिकार
10. सर्वसाधारण माहिती क्रमांक आणि ग्राहक सेवा क्रमांक
11. तक्रार निवारण यंत्रणा आणि तक्रार निवारण प्रक्रिया आणि वेळापत्रक
12. अपिलेट अधिकाऱ्याचा तपशील
13. टाटा टेलिसर्विसेस लिमिटेड आणि टाटा टेलिसर्विसेस (महाराष्ट्र) लिमिटेडची कर्तव्ये आणि उत्तरदायित्व
14. सेवा समाप्तीची प्रक्रिया

1. पूर्वपीठिका

हा दूरसंचार ग्राहक चार्टर TRAI च्या दूरसंचार ग्राहक संरक्षण कायदा, 2012 अनुसार प्रकाशित करण्यात आला आहे.

या चार्टरचा उद्देश कार्यक्षम आणि प्रभावी सेवा देण्यात आम्हाला मार्गदर्शन करण्यासाठी स्थापित आमची मूळ्ये आणि मानदंड पारदर्शकपणे आपल्याला सांगणे आणि ग्राहकांचे समाधान आणखी वाढविणे हा आहे. हा चार्टर पुढील कामांसाठी एक रेडी रेकनर आहे: ग्राहकांचे हक्क मान्य आणि सुरक्षित करणे, आमच्या गुणवत्ता मानदंडांमध्ये निरंतर सुधारणा करणे जेणेकरून ग्राहकांसोबत पारदर्शकता सोपी, बळकट आणि अधिक खात्रीशीर करता येणे, आणि भारताच्या दूरसंचार नियामक प्राधिकरणाने (TRAI) वेळोवेळी जारी केलेले नियम, निर्देश आणि आदेशांच्या अनुसार ग्राहकांच्या अपेक्षा आणि गरजांच्या संदर्भात निरंतर गुणवत्तेत सुधारणा करणे.

2. टाटा टेलिसर्विसेस लिमिटेड कार्यालयांचे नाव आणि पत्ता

आंग्रे प्रदेश: टाटा टेलिसर्विसेस लिमिटेड, न्यान पीठ, हार्डवेअर पार्क, प्लॉट क्र. 1 ते 5 (सर्वे क्र. 1/1), इमरत कांचा, रविरयाल गाव, महेश्वरम मंडलम रंगा रेडी, जि. हैदराबाद, तेलंगण - 500005

बिहार: टाटा टेलिसर्विसेस लिमिटेड, 3 रा मजला, वोल्टास हाऊस, हॉटेल जिंजराच्या समोर, मेन रोड, बिस्तुपुर, जमशेदपुर - 831001

दिल्ली: टाटा टेलिसर्विसेस लिमिटेड, 2 ए, जुने इश्वर नगर, मेन मथुरा रोड, नवी दिल्ली - 110065

गुजरात: टाटा टेलिसर्विसेस लिमिटेड, वेस्टगेट - 3 रा आणि 4 था मजला, वायएमसीए क्लबच्या शेजारी, एस. जी. हायवे, अहमदाबाद - 380015

हरियाणा: टाटा टेलिसर्विसेस लिमिटेड, सी-125, फेज 8, औद्योगिक फोकल पॉइंट, मोहाली - 160071

हिमाचल प्रदेश: टाटा टेलिसर्विसेस लिमिटेड, सी-125, फेज 8, औद्योगिक फोकल पॉइंट, मोहाली - 160071

कर्नाटक: टाटा टेलिसर्विसेस लिमिटेड, ए ब्लॉक, 2 रा मजला, सिलिकॉन टेरेस, क्र. 30/1, कोरमंगला, होस्टूर मेन रोड, बंगलोर - 560095

केरळ: टाटा टेलिसर्विसेस लिमिटेड, 5 वा मजला, एसएल प्लाजा, पलारीवड्म, कोचि - 682025

कोलकाता: टाटा टेलिसर्विसेस लिमिटेड, पी. एस. श्रीजन टेक पार्क, डीएन-52, सेक्टर-5, 15 वा मजला, सॉल्ट लेक, कोलकाता - 700091

मध्य प्रदेश: टाटा टेलिसर्विसेस लिमिटेड, प्लॉट क्र. 1,2,3 व्हॉलिटी ग्लोबस, परमाली वॉलेस कम्पाऊंड, आर. बी. आय. होशंगाबाद रोड, भोपाल - 462011

महाराष्ट्र: टाटा टेलिसर्विसेस (महाराष्ट्र) लिमिटेड, 3 रा मजला, द मेट्रोपोल बिल्डींग, आयनॉक्स मल्टीप्लेक्सच्या जवळ, बंड गार्डन रोड, पुणे - 411001

मुंबई: टाटा टेलिसर्विसेस (महाराष्ट्र) लिमिटेड, डी-26, टीटीसी औद्योगिक क्षेत्र, एमआयडीसी सानपाडा, ठाणे बेलापूर मार्ग, पो. तुर्भे, नवी मुंबई - 400703

ओडीशा: टाटा टेलिसर्विसेस लिमिटेड, फॉर्चुन टॉवर्स, 3 रा मजला, मोड्युल बी आणि सी. चंद्रात्मे-खारपूर, भुवनेश्वर - 751023

पंजाब: टाटा टेलिसर्विसेस लिमिटेड, सी-125, फेज 8, इंडस्ट्रीयल फोकल पॉइंट, मोहाली - 160071

राजस्थान: टाटा टेलिसर्विसेस लिमिटेड, गुमान 1, आम्रपाली सर्कलच्या जवळ, वैशाली नगर, जयपूर - 302021

पश्चिम बंगाल: टाटा टेलिसर्विसेस लिमिटेड, पी.एस. श्रीजन टेक पार्क, डीएन-52, सेक्टर-5, 15 वा मजला, सॉल्ट लेक, कोलकाता - 700091

तमिळनाडु (चेन्नईसह): टाटा टेलिसर्विसेस लिमिटेड, क्र. 283 आणि 284, 6 वा आमि 13 वा मजला, प्रिंस इन्फो सिटी-II, राजीव गांधी सलाई, कंधनचावडी, चेन्नई - 600096

उत्तर प्रदेश पूर्व: टाटा टेलिसर्विसेस लिमिटेड, प्रेम प्लाजा, 2, आरएफ बहादुरजी मार्ग, शक्ती भवनच्या मागे, लखनऊ - 226001

उत्तर प्रदेश पश्चिम: टाटा टेलिसर्विसेस लिमिटेड, 501, मंगल पांडे नगर, मुरब्ब्य विद्यापीठ रस्ता, मेरठ - 250001

3. देऊ केलेल्या सेवा

सध्या टाटा टेलिसर्विसेस लिमिटेड आणि टाटा टेलिसर्विसेस (महाराष्ट्र) लिमिटेड लागू असेल तिथे 'टाटा डोकोमो' किंवा 'टाटा इंडीकॉम' ब्रॅंडसाठी सेल्यूलर GSM/CDMA मोबाईल सेवा पुरवितात आणि फिक्स्ड वायरलेस सेवा 'टाटा डोकोमो वॉकी' नावाने युनिफाईड एक्सेस सेवा परवान्याखाली पुरवितात. याचेरीज, वायरलाईन वॉइस, वायरलाईन डाटा आणि इंटरनेट एक्सेस सेवा आणि एंटरप्राइजेस सेवा देखील पुरविल्या जातात.

पिंपरी अन्य सेवा जसे वॉईस, SMS, डाटा आणि अन्य मूल्यवर्धित सेवा देखील ग्राहकांना वरील श्रेणीमध्ये पुरविल्या जातात.

4. सेवा दिल्या जात असलेल्या क्षेत्रांचा तपशील

आमच्या सेवा खालील सेवा क्षेत्रांमध्ये उपलब्ध आहेत:

सेवा क्षेत्र	CDMA सेवा	GSM सेवा
आंध्र प्रदेश	हो	हो
बिहार	हो	हो
दिल्ली	हो	नाही
गुजरात	हो	हो
हरियाणा	हो	हो
हिमाचल प्रदेश	हो	हो
कर्नाटक	हो	हो
केरळ	हो	हो
कोलकाता	हो	हो
मध्य प्रदेश	हो	हो
मुंबई	हो	हो
महाराष्ट्र	हो	हो
ओडिशा	हो	हो
पंजाब	हो	हो
राजस्थान	हो	हो
पश्चिम बंगाल	हो	हो
तमिळनाडु (चेन्नईसह)	हो	हो
उत्तर प्रदेश पूर्व	हो	हो
उत्तर प्रदेश पश्चिम	हो	हो

अधिक माहितीसाठी, कृपया www.tatadocomo.com वर लॉग अॅन करा.

5. प्रिपेड आणि पोस्टपेड मोबाईल सेवांकरिता नियम आणि अटी

नियम आणि अटी

i. व्याख्या

- "अपिलेट अधिकारी" म्हणजे TRAI नियमावली, 2007 ची 3 अंतर्गत अपिलेट अधिकारी म्हणून नियुक्त एक किंवा अधिक व्यक्ती
- "शुल्क" किंवा दर यांमध्ये सर्व शुल्क, कॉल आकार/दर, अनामत, भाडे आणि इंटरनेक्शन खर्च आणि त्यांच्याशी निगडीत TTL द्वारे वेळोवेळी आकारच्योग्य ग्राहकांना सेवा पुरविण्यासाठी आकारलेले प्रासंगि शुल्क समाविष्ट राहील आणि सर्व सरकारी अधिभार (मागील आणि भविष्यातील) समाविष्ट राहील.
- "ग्राहक" म्हणजे व्यक्ती किंवा एकक किंवा गृहस्थ ज्याने किंवा ज्यांनी सोबतच्या CAF द्वारे सेवेच्या/सेवांच्या तरतुदीसाठी अर्ज केला आहे.
- "निर्धारित सेवा पुरवठादार" म्हणजे कोणतीही व्यक्ती किंवा कायदेशीर एकक ज्याला TTLने सेवेची/सेवांची (किंवा त्यापैकी कोणत्याही) तरतुद करण्यासाठी किंवा त्याअंतर्गत TTLचे उत्तरादित्य वहन करण्यासाठी किंवा त्याअंतर्गत TTLचा हवक वापरण्यासाठी TTLद्वारे निर्धारित कायदेशीर एकक आणि त्यामध्ये अशी व्यक्ती किंवा कायदेशीर एककाचे परवान्याखाली मान्यताप्राप्त प्रमाणापर्यंत अशा व्यक्तीचे वारस आणि मान्यताप्राप्त नियुक्त व्यक्ती समाविष्ट राहील.
- "DoT" म्हणजे दूरसंचार विभाग, दूरसंचार मंत्री, भारत सरकार आणि यामध्ये हितेशी वारस समाविष्ट राहील.
- "उपकरण" यामध्ये कोणतेही फोन उपकरण, ग्राहक टर्मिनल, नेटवर्क इंटरफेस सुनिट (NIU) आणि सदर सेवा घेण्यासाठी नेटवर्कशी जोडण्याकरिता आवश्यक त्याच्या कोणत्याही अंटॅचमेंट्स/एक्सेसरीज समाविष्ट राहील.
- "सरकार" म्हणजे भारत सरकार आणि/किंवा एखादे राज्य सरकार, कोणताही स्थानिक अधिकारी, कॅटोनमेंट बोर्ड, भारतीय दूरसंचार नियामक प्राधिकरण, न्यायालयांचे किंवा कोणतेही न्यायिक/अर्ध-न्यायिक मंच, जे असतील ते, आणि त्यांचे हितेशी वारस समाविष्ट राहील.
- "परवाना" म्हणजे DoT द्वारे सेवा (किंवा त्यांच्यापैकी कोणतीही) स्थापित आणि कार्यान्वित करण्यासाठी दिलेला परवाना.
- "नेटवर्क" म्हणजे TTL द्वारे सेवा पुरविण्यासाठी वापरले जाणारे कम्युनिकेशन्स नेटवर्क आणि अन्य उपकरण/सॉफ्टवेअर आणि त्यामध्याचे टेलिफोन एक्सचेंजेस, बेस स्टेशन्स, मायक्रोवेव आणि लॅंड-लाईन लिंक्स समाविष्ट राहील.
- "अन्य सेवा" म्हणजे कोणतीही/कोणत्याही सेवा ज्या कंटेन्ट आणि डाटा सेवा, बिलिंग आणि संकलना यांच्यासह परंतु मर्यादिविना अतिरिक्त आहेत.
- "सेवा क्षेत्र" म्हणजे असे भौगोलिक क्षेत्र ज्याअंतर्गत TTLला सदर परवानाखाली सदर सेवा देण्याचा परवाना गिळालेला आहे.
- "TTL" म्हणजे TTSL आणि TTML आणि निर्धारित सेवा पुरवठादार संयुक्तपणे किंवा स्वतंत्रपणे (किती प्रमाणात त्यांचा वापर केला जातो त्यावर आधारित) राहील आणि यामध्ये TTSL आणि/किंवा TTML यांचे हितेशी वारस आणि/किंवा निर्धारित सेवा पुरवठादार समाविष्ट असल्याचे गृहित घरले जाईल.
- "TRAI" म्हणजे भारतीय दूरसंचार नियामक प्राधिकरण कायदा, 1997 अंतर्गत स्थापित भारतीय दूरसंचार नियामक प्राधिकरण.
- "TTO" म्हणजे TRAI द्वारे भारतीय राजपत्रामध्ये वेळोवेळी अधिसूचित आणि प्रकाशित दूरसंचार दर आदेश 1999.

ii. सेवांची तरतूद

TTL ग्राहकाला पुढील बाबीच्या अधीन सेवा क्षेत्राच्या अंतर्गत सेवा पुरविण्याचा सर्वोत्तम प्रयत्न करेल

- सदर अटी आणि नियम,
- परवान्याच्या तरतुदी,
- DoT, TRAI, सरकार, न्यायालय, न्यायिक मंच आणि अन्य वैधानिक प्राधिकरणांद्वारे वेळोवेळी जारी केलेले कोणतेही निर्देश किंवा आदेश किंवा नियमावली
- नेटवर्कचे संचालन आणि देखभाल आणि सेवांची तरतूद यांच्या संदर्भात TTL द्वारे वेळोवेळी स्थिकारलेली कोणतीही घोरणे आणि/किंवा नियम/नियमावली. सोबतच्या CAF द्वारे केलेल्या सेवेच्या/सेवांच्या तरतुदीसाठी ग्राहकाचा अर्ज, स्थिकारण्याचा किंवा नाकारण्याचा अधिकार, TTLने आपल्या कक्षेत राखून ठेवला आहे. TTL ग्राहकाला सदर अर्ज स्थिकारल्याची माहिती तोंडी कळवेल.

iii. सेवा अटी

- सेवेची/सेवांची उपलब्धता, अचूकता आणि गुणवत्ता TTLच्या नियंत्रणाबाबेहील घटकांद्वारे वाधित होऊ शकते ज्यामध्ये मर्यादिविना समाविष्ट आहेत भौतिक अडथळे, नेटवर्कच्या कामगिरीची उपलब्धता, भौगोलिक स्थिती, टोपोग्राफिक लेआउट, हवामान स्थिती आणि रेडीयो हस्तक्षेपाची अन्य कारणे, वीज उपलब्ध नसणे किंवा दोष किंवा अन्य दूरसंचार नेटवर्कसंरचनील सुधारणा ज्याच्याशी नेटवर्क जोडलेले आहे, योग्य मार्ग न मिळणे किंवा मिळण्यात विलंब होणे आणि उपकरणाचे नुकसान किंवा सुधारणा.
- या सेवा पूर्णपणे किंवा अंशात: सूचना न देता, नेटवर्क अपयशी ठरले किंवा त्यात सुधारणा किंवा देखभाल आवश्यक असल्यास कोणत्याही वेळी स्थगित केल्या जाऊ शकतात. अशा प्रसंगांची वारंवारता आणि कालावधी कमी करण्यासाठी TTL सर्व व्यवहार्य प्रयत्न करेल.
- फोन क्रमांक नेमून दिला जाईल, आणि TTL सर्वस्वी आपल्या अधिकारात त्यात वेळोवेळी बदल करू शकते. ग्राहकाला नेमून दिलेल्या क्रमांकावर त्याला कोणताही प्रोत्साहनी हक्क किंवा अन्य हित नसेल.
- उपकरण गहाल झाल्यास तोच क्रमांक देण्यास TTL उत्तरदायी असणार नाही.
- शुल्कांमध्ये कोणत्याही वेळी ग्राहकाला व्यवहार्य सूचना देऊन /TTL ला योग्य वाटेल अशा पद्धतीने कळविण्याचा सर्वस्वी अधिकार TTLला राहील.
- TTL ने पुढील अधिकार राखून ठेवले आहेत: पतमर्यादा लागू करणे आणि ग्राहकाने भरलेल्या शुल्कांसाठी अन्य अटी नमूद करणे आणि हंगामी किंवा अग्रिम पेंट किंवा अमानत/अतिरिक्त अमानतीची मागणी करणे, आणि अशी मर्यादा ओलांडल्यास किंवा अशा अटीचे उल्लंघन केल्यास सदर सेवांचा संपर्क स्थगित किंवा खंडित करणे.
- शुल्कांसाठी बिलाचे चक्र वेळोवेळी बदलण्याचा अधिकार TTL ने राखून ठेवला आहे. (प्रिपेड सेवांसाठी ही अट लागू नाही).
- ग्राहकाच्या आर्थिक स्थितीसह त्याची खात्रजमा करण्याचा आणि या कामी कोणतीही व्यक्ती किंवा संस्तेच्या सेवा घेण्याचा अधिकार राहील. सेवा (किंवा त्यापैकी काहीही) पुरविण्याचे TTLचे उत्तरदायित ग्राहकाची ओळख आणि कागदपत्रांची पडताळणी करण्याच्या सदैव अधीन राहील आणि जर कोणत्याही वेळी, कोणतीही माहिती आणि/किंवा ग्राहकाने सादर केलेल कागदपत्रे चुकीची किंवा अपूर्ण किंवा संशयास्पद असल्याचे आढळल्यास, कोणतीही सूचना न देता सेवा स्थगित/समाप्त करण्याचा अधिकार TTL ला राहील.
- ग्राहकाद्वारे यापैकी कोणत्याही अटी आणि नियमांचे उल्लंघन झाल्यास योग्य ती कायदेशीर कार्यवाही सुरु करण्याचा अधिकार TTL ने राखून ठेवला आहे (यामध्ये ग्राहकाने शुल्क न भरणे आणि त्याच्या थक्काकीच्या बदल्यात सादर केलेल्या पेंट साधने न वरणे समाविष्ट आहे).

- TTL ने ग्राहकाला दिलेली किंवा मंजूर केलेली कोणतीही सूट, सवलत किंवा अतिरिक्त वेळ त्या विशिष्ट प्रसंगापुरती मर्यादित राहील आणि त्यामुळे सदर अटी आणि नियमांच्या खाली TTLच्या अधिकारांना बाधा येणार नाही.
- TTL, कोणतीही सूचना न देता, कोणत्याही वेळी, कोणत्याही वैधानिक अधिकारी किंवा न्यायिक मंचाद्वारे निर्देशित केल्यानुसार, कोणतेही कारण न देता, पूर्णपणे किंवा अंशात: सेवांस नकार, मर्यादा, सुधारणा, स्थगिती, खंडित किंवा समाप्त करू शकते.
- परवान्याखाली दिलेल्या परवानगीच्या प्रमाणात, TTL आपल्या उत्तरदायित्वांचे (किंवा त्यापैकी कोणत्याही) वहन करणे आणि सदर अटी आणि नियमांच्या परिणामी TTL च्या हक्कांचा वापर (किंवा त्यापैकी कोणत्याही) करण्यासाठी एखाद्या तृतीय पक्षाला नियुक्त करण्यास पात्र राहील. ग्राहकाकडून कोणतीही संमती न घेता किंवा त्याला कोणतीही सूचना न देता कोणत्याही वेळी एखाद्या तृतीय पक्षाला आपले हक्क आणि/किंवा उत्तरदायित (किंवा त्यापैकी कोणतेही) नियुक्त करण्यासही TTL पात्र राहील.
- TTL ने ग्राहकाला कोणतीही सूचना न देता सर्वस्वी आपल्या अधिकारात वेळोवेळी सदर अटी आणि नियम (किंवा त्यापैकी कोणतेही) दुरुस्त करण्याचा आणि/किंवा स्वतंत्रपणे अतिरिक्त अटी नमूद करण्याचा अधिकार राखून ठेवला आहे.
- ग्राहकाने TTL ला दिलेली किंवा TTLने स्वतंत्रपणे ग्राहकाकडून संकलित केलेली कोणतीही आणि सर्व माहिती (ग्राहक किंवा त्याच्या व्यवसायाशी निगडीत माहितीसह) कोणत्याही वैधानिक अधिकारी किंवा कोणतेही अन्य एकक/व्यक्तीकडे प्रकट केली जाऊ शकते मग TTL ने सदर सेवा ग्राहकाला दिलेल्या असतील अथवा नाही.
- TTL ला येणे असलेल्या कोणत्याही शुल्कांपोटी ग्राहकाने जमा केलेल्या रकमा/भरणा समायोजित/सेट-ऑफ करण्यास TTL पात्र राहील. तसेच, कोणत्याही रक्कमांच्या पोटी ग्राहकाला TTL द्वारे देय/परतावायोग्य असलेली कोणतीही रक्कम समायोजित/सेट-ऑफ करण्याचा अधिकार TTL ला राहील जी, TTL च्या मते, ग्राहकाद्वारे TTL ला सेवांसाठी किंवा कोणत्याही अन्य कारणे देय राहील. असे समायोजन/सेट-ऑफ्स कपात आणि/किंवा कोणतीही अनामत/अतिरिक्त अनामत/अग्रिम सोडून देऊन आणि/किंवा TTL ला, सर्वस्वी आपल्या अधिकारात, योग्य वाटेल त्यानुसार करण्याचा अधिकारी TTLला राहील.
- TTL MTNL/BSNL आणि/किंवा अन्य दूरसंचार सेवा पुरवठादार यांच्यासोबत परस्पर करार केले आहेत/करणे आवश्यक आहे ज्यानुसार TTL कोणत्याही अन्य सेवा पुरवठादाराकडे थक्काकी असलेल्या आणि ज्याची लाईन अशा अन्य सेवा पुरवठादार स्थगित केलेल्या कोणाही व्यक्तिला नवीन कनेक्शन देणार नाही. जर अशी व्यक्ती यापूर्वी TTL चा ग्राहक असेल तर, TTL अशा अन्य सेवा पुरवठादाराच्या विनंतीवरून, अशा ग्राहकास सेवांचा पुरवठा समाप्त करेल मग असा ग्राहक TTL चे शुल्क नियमितपणे भरत असेल आणि सदर अटी आणि नियमांचे अन्यथा पालन करत असेल तरीही. वर उल्लेखित केल्यानुसार सेवा समाप्ती/निष्क्रियता झाल्यास, कोणताही खर्च, नुकसान किंवा तोटे यांच्यासाठी टीटीएल उत्तरदायी राहणार नाही.
- सदर सेवा घेण्यासाठी वापरलेल्या/वापरावयाच्या उपकरणावर लोड केलेल्या सॉफ्टवेअरचा वापर करण्यासाठी ग्राहकाला एक वैयक्तिक अ-हस्तांतरणीय परवाना मंजूर केला आहे. हा परवाना TTL द्वारे अन्यथा नमूद केल्यासखेरीज रोंयल्टीमुक्त राहील आणि TTL च्या सर्वस्वी अधिकारात काढून घेतला जाईल, जर, TTL चा नियम्याने किंवा मते, ग्राहकाने सदर सॉफ्टवेअरमध्ये सुधारणा, डिक्षाइल, डिसअसेंबल, रिवर्स इंजिनियर, इरेज, डिकोड, छेड्डाड किंवा अन्यथा बदल केल्यास किंवा ग्राहकाने यापैकी कोणत्याही अटी आणि नियमांचा भंग केल्यास तो काढून घेतला जाईल.
- TTL द्वारे पुरविण्यात आलेल्या दूरसंचार सेवा घेण्याच्या उद्देशानेच केवळ ग्राहक उपकरणावर लोड केलेल्या सॉफ्टवेअरचा उपयोग करेल आणि त्याचा कोणत्याही अन्य उद्देशाने वापर करण्याचा अधिकार त्याला असणार नाही (TTL द्वारे मान्यताप्राप्त असल्याखेरीज तृतीय पक्षांनी पुरविलेल्या दूरसंचार सेवा घेण्यासह).

iv. ग्राहकाचे उत्तरदायित्व

- a) ग्राहक खालील तत्वावर सेवांसाठी पेमेंट्स करण्यास उत्तरदायी राहील :
- बिलामध्ये उल्लेखित देय दिनांकास किंवा त्यापूर्वी ते पेमेंट करावे लागेल अन्यथा प्रति वर्ष 18 टक्केपर्यंत व्याज आणि/किंवा विलंब शुल्क पेमेंटच्या दिनांकापर्यंत देय दिनांकापासून कालावधीसाठी सर्व थिकित शुल्कांवर आकारयोग्य राहील. पुढे, सदर सेवा (किंवा त्यापैकी कोणतीही) अशा एखाद्या प्रसंगात सर्वस्वी TTL च्या अधिकारात स्थगित/खंडित/समाप्त केली जाईल,
  - शुल्क भरणा रोखीने, क्रेडिट कार्ड, क्रॉस्ट चेक, क्रॉस्ट डिमांड ड्राफ्ट, किंवा TTL द्वारे वेळोवेळी नमूद कोणत्याही अन्य पद्धतीने करता येईल. चेकद्वारे केलेले पेमेंट्स वटण्याच्या अधीन वैध राहील. TTL ने ग्राहकाला एक पावती दिली असल्याखेरीज रोख किंवा पेमेंट साधन गहाल होण्यास TTL उत्तरदायी असणार नाही.
  - ग्राहकने सादर केलेले कोणतेही पेमेंट साधन न वटल्यास TTL ने नमूद केल्यानुसार दंडात्मक आकार/शुल्क भरण्यास ग्राहक उत्तरदायी राहील, त्याखेरीज कायदेशीर कारवाई केली जाईल.
  - ग्राहकाला दिलेल्या सेवे/सेवांसाठी सर्व शुल्क अदा करण्यास ग्राहक उत्तरदायी राहील. पोर्टपेड ग्राहकासाठी, सदर सेवा ग्राहकाद्वारे किंवा ग्राहकाच्या फोन/फोन कनेक्शनवरन कोणतीही अन्य व्यक्तिने, ग्राहकाच्या ज्ञानात किंवा त्याविना वापरल्या आहेत त्यासाठी TTL ने बिल किंवा नमूद केलेले सर्व शुल्क भरण्यास तो उत्तरदायी राहील.
  - सदर शुल्कांबाबत कोणताही विवाद झाल्यास, तो विवाद प्रलंबित असेपर्यंत TTL द्वारे आकारलेले शुल्क भरण्यास ग्राहक उत्तरदायी राहील.
  - पोर्टपेड ग्राहकाला बिल/बिले मिळाली नाहीत तरी देखील तो दिलेल्या सेवे/सेवांसाठी पैसे भरण्यास उत्तरदायी राहील. TTL सदर बिल/बिले TTL च्या नोंदीतील विलिंग पत्त्यावर पाठवेल. बिल/बिले न मिळाल्यास पेमेंट्ससाठी देय दिनांकापूर्वी चौकशी करण्याची जबाबदारी पोर्टपेड ग्राहकाची राहील.
  - ग्राहकाने थकबाबी न भरल्यास किंवा ग्राहकाद्वारे या अटी आणि नियमांचे इतर उल्लंघन झाल्यास, ते प्रकरण संकलन एजन्सी/कायदेशीर सल्लागार/TTL चा प्रतिनिधी यांच्याकडे पाठवणे आवश्यक झाल्यास थकबाबी संकलनाचा खर्च, कायदेशीर खर्च ह. व्याजासह सर्व भरण्याची आणि/किंवा वहन करण्याची जबाबदारी ग्राहकाची राहील.
  - सदर CAF/अटी आणि नियमांवर आकारलेल्या/आकारयोग्य शुल्कांच्या व्यतिरिक्त देय सर्व कर, भार किंवा अधिभार वहन करण्यास ग्राहक उत्तरदायी राहील.
  - सदर सेवांचा वापर कोणत्याही अयोग्य, अनैतिक किंवा बेकायदेशीर उद्देश्यासाठी ग्राहक करणार नाही किंवा कारणीभूत होणार नाही किंवा इतरांना करू देणार नाही ज्यामुळे नेटवर्कचे संचालन आणि/किंवा TTL च्या इतर ग्राहकांना सेवा पुरविण्यात बाधा येईल किंवा सार्वजनिक किंवा खाजगी उपद्रव निर्माण होईल.
  - ग्राहक केवळ DoT, सरकार आणि/किंवा TTL द्वारे या नेटवर्कसोबत वापरासाठी मान्य उपकरणच वापरेल. ग्राहक TTL च्या पूर्व लेखी अनुमतीविना सदर सेवा घेण्यासाठी वापरण्याचे उपकरणाला कोणत्याही अटॅचमेंट्स स्थापित करणार किंवा जोडणार नाही. ग्राहक सदर सेवा घेण्याच्या उद्देशांच्या व्यतिरिक्त TTL च्या मालकीच्या उपकरणाचा वापर करणार नाही.
  - ग्राहक, सरकार, DoT किंवा TTL द्वारे जारी, सदर सेवांचा वापर आणि उपकरणाची खरेदी यांच्याशी संबंधित सुसंगत कर कायदे आणि आयात नियंत्रण नियमावलीसह परंतु मर्यादेविना सर्व लागू कायदे, नियम आणि नियमावली, कोणत्याही सूचनांचे पालन करेल.
  - TTL द्वारे लेखी विशिष्ट परवानगी दिल्याखेरीज सदर उपकरण ग्राहक उडणार, दुरुस्त करणार, त्याचे सुटे भाग बदलणार नाही किंवा अन्यथा त्यात छेडाड करणार नाही. या उपकरणाची सुरक्षितता त्या ग्राहकाची जबाबदारी राहील. ग्राहक तकाळ TTL ला कळवेल आणि लेखी पुष्टि करेल जर सदर उपकरण हरवले, चोरीला गेला किंवा त्याचे नुकसान झाले. पूर्वीच्या वाक्याशी संबंध न राहता, ग्राहक सदर उपकरणाद्वारे दिल्या जाणाऱ्या सेवा निष्कारी योईपर्यंत लागू शुल्कांसाठी जबाबदार राहील. अशा प्रसंगात, ग्राहक सदर उपकरणाचे नुकसान, चोरी किंवा हानीच्या परिणामी TTL ला झालेला तोटा भरन देण्यासही जबाबदार राहील.

- ग्राहक TTL द्वारे वेळोवेळी आवश्यक अचूक आणि संपूर्ण माहिती आणि कागदपत्रे सादर करेल.
  - सेवांची तरतुद आणि स्थगितीच्या कालावधीशी निगडीत शुल्क आणि त्यानंतर संपूर्ण पेमेंट होईपर्यंत ग्राहक त्यासाठी उत्तरदायी राहील.
  - विलिंग पत्त्यामधील कोणत्याही बदलाची माहिती ग्राहक TTL ला, लेसी देईल: TTL द्वारे किंवा त्यांच्या वतीने जारी कोणतेही लेसी पत्र, बिल, विलिंग स्टेटमेंट किंवा नोटीस सामान्य टपालाने 48 तासांच्या आत बजावण्यात आली असे समजण्यात येईल.
  - TTL च्या पूर्व लेखी संमतीविना सदर अटी आणि नियमांखाली दिलेल्या सेवांमध्ये ग्राहक कोणताही हक्क किंवा हित जोडणार नाही. TTL च्या मालकीच्या उपकरणाच्या संदर्भात हस्तांतरण किंवा विलेवाट लावणार नाही किंवा कोणताही हक्क किंवा भार निर्माण करणार नाही.
  - सदर सेवांच्या संदर्भात TTL द्वारे वेळोवेळी नमूद प्रक्रियांचे पालन ग्राहक करेल.
  - सेवेमध्ये कोणतीही त्रुटी उद्भवल्यास तिच्या घटनेपासून 7 दिवसांच्या आत ग्राहक TTL ला लेखी कळवेल. TTL, अशा त्रुटीबाबत संपूर्ण माहिती प्राप्त झाल्यानंतर, ती त्रुटी दूर करण्याचा प्रयत्न करेल.
  - ग्राहक TTL आणि/किंवा त्यांच्या अधिकृत प्रतिनिधीना सदर सेवा घेण्यासाठी वापरलेल्या/वापरावयाच्या उपकरणाची स्थापना, कार्यान्वयन, दुरुस्ती, जोडणी-इन्स्टॉल आणि परत घेण्यासाठी ग्राहकाच्या इमारतीत प्रवेश करण्याची आणि तिथे राहण्याची परवानगी देईल आणि ग्राहक यासाठी आवश्यक तेहा तृतीय पक्षांकडून योग्य ती मंजुरी आणि संमती, TTL ला खर्च न घेता प्राप्त करेल.
  - सेवा समाती/खंड झाल्यास, कोणत्याही वेळी ग्राहकाला किंवा ग्राहकाच्या इमारतीत असलेल्या/दिलेल्या TTL च्या मालकीच्या उपकरणाचा ताबा ग्राहक TTL ला सोपवेल.
  - फिक्स्ड टेलिफोन कनेक्शन्सच्या बाबतीत, ग्राहक खात्री करेल की सेवा घेण्यासाठी वापरलेले उपकरण लेखी पूर्व संमतीखेरीज आणि TTL द्वारे नमूद अटीची पूर्तता केल्यानंतरच इन्स्टॉलेशनच्या इमारतीमधून हलवेल किंवा दुसरीकडे नेईल. (ही अट प्रिपेड ग्राहकांना लागू नाही).
  - सदर उपकरण चालवण्यासाठी, आवश्यक असल्यास, ग्राहक वीज पुरवठा करेल. उपकरण सुरक्षित आणि संरक्षित ठेवणे ही ग्राहकांनी जबाबदारी असेल.
- #### v. वैधता
- सदर अटी आणि नियम भारतीय टेलिग्राफ कायदा 1885, भारतीय दूरसंचार नियामक प्राधिकरण कायदा 1997, त्या आणि अन्य विधान, नियमावली यांच्याखाली आखलेले नियम आणि नियमावली आणि वेळोवेळी अस्तित्वात आणि लागू असलेले नियमावली आणि नियम कोणतेही न्यायालय, लवाद आणि वैधानिक अदिकान्यांकडून कोणतेही अन्य निर्देश/आदेश यांच्या अधीन राहील.
- #### vi. उत्तरदायित्वाची मर्यादा
- TTL नेटवर्कचे किंवा सेवा किंवा उपकरण किंवा सॉफ्टवेअरची अखंडित कामकाज किंवा सेवा यांची हमी देत नाही आणि कोणत्याही प्रसंगातून उद्भवणारे सदर नेटवर्क/सेवा/उपकरण/सॉफ्टवेअरचे संचालन-प्राप्तन निर्मित जखमा किंवा नुकसान किंवा मृत्युसाठी ग्राहकाला किंवा कोणताही युजर किंवा व्यक्तिला उत्तरदायी राहणार नाही (यांच्ये मर्यादेविना समाविष्ट असतील आग, स्फोट, युद्ध, दंगली, संप, टाळेबंदी, पिकेरींग, बहिष्कार, सरकारी अधिकाऱ्यांची कृती, दैवी कृती आणि अन्य दूरसंचार किंवा संलग्न सेवा पुरवठादारांच्या सुविधा किंवा कार्यामध्ये उद्भवणारी कारणे).
  - सदर अटी आणि नियमांमध्ये विशिष्ट नमूद केलेल्यांखेरीज कोणतेही अन्य निवेदन किंवा वॉरंटी TTL करीत नाही. TTL स्पष्टपणे सर्व वॉरंटीज, थेट किंवा अप्रत्यक्ष, फेटाळून लावत आहे, ज्यामध्ये मर्यादेविना समाविष्ट आहेत एखाद्या विशिष्ट उद्देश्यासाठी व्यापार योग्यता किंवा योग्यतेसाठी कोणतीही सूचित वॉरंटी.

- c) सदर उपकरण किंवा सेवेशी निगडीत प्रत्यक्ष किंवा अप्रत्यक्षपणे झालेले कोणतेही किंवा कर्देही कोणतेही नुकसान, खर्च किंवा तोटा यांच्यासाठी TTL ग्राहकाला उत्तरदायी राहणार नाही.
- d) वरील (b) च्या सार्वत्रिकतेशी संबंध न राहता, TTL स्पष्टपणे स्वतः आणि आपले संचालक आणि आपले कर्मचारी यांच्यासाठी प्रत्यक्ष प्रासंगिक तोटा, नुकसान, आर्थिक किंवा अन्यथा, ज्यामध्ये शक्यतेची सूचना देण्यात आल्यानंतरही नफा आणि प्रतिष्ठेचा तोटा समाविष्ट आहे, त्यातून उत्तरदायित्व स्पष्टपणे वगळत आहे. ग्राहकाला सदर नेटवर्कद्वारे प्राप्त किंवा प्रेषित एखादा संदेश किंवा मजकुरातून उदभवणारा अवमान आणि/किंवा टीकेसाठी TTL स्पष्टपणे उत्तरदायित्व वगळत आहे.
- e) TTL आपल्या अधिकारात, ग्राहकाला ग्राहकाच्या उपकरणाद्वारे, इलेक्ट्रॉनिक माध्यम किंवा अन्यथा वापरन विविध माहिती पाठवेल.
- f) जर सदर अटी आणि नियमांमधील कोणतेही अपवर्जन कोणत्याही कारणास्तव अवैध ठरले, आणि TTL तोटा किंवा नुकसानास उत्तरदायी ठरले तर, असे उत्तरदायित्व ग्राहकाकडून येणे असलेले शुल्क समायोजित केल्यानंतर ग्राहकाद्वारे सादर कोणत्याही रवकमा परत करण्यापुरते मर्यादित राहील.

vii. स्थगिती/खंड/समाप्ती

- a) यामध्ये समाविष्ट कोणत्याही गोष्टीशी संबंध न राहता, TTL सदर सेवा स्थगित/खंडित/समाप्त करण्यास (पूर्णपणे किंवा अंशात: आणि तात्पुरते किंवा कायमचे) अधिकारपात्र राहील जर:
- सरकार किंवा प्राधिकरण सदर परवाना किंवा सेवा तात्पुरत्या किंवा अन्यथा स्थगित, समाप्त करेल किंवा ताब्यात घेईल;
  - कोणत्याही वेळी ग्राहक आवश्यक केंद्रित तपासणी पूर्ण करण्यात अपयशी ठरेल किंवा चुकीची किंवा दिशाभूल करण्यारी माहिती पुरवेल (मग घोकादायक उद्देशाने असेल किंवा नसेल);
  - ग्राहक देय शुल्क भरण्यास अपयशी ठरेल.
  - ग्राहकाने सदर अटी आणि नियमांमधील कोणत्याही अन्य तरतुदीचा भंग केल्यास;
  - ग्राहकाला सेवा (किंवा त्यापैकी कोणत्याही) तरतुदीमुळे TTL चे नेटवर्क किंवा उपकरणाला किंवा अन्य ग्राहकांना सेवा तरतुद बाधित होईल किंवा जर ग्राहकाला सेवेची तरतुद करण्यासाठी आवश्यक कोणतीही मंजुरी/संमती/परवाने मागे घेलेले, खंडित केले किंवा स्थगित केले;
  - ग्राहक अवसायानात, दिवाळखोर घोषित झाला किंवा विसर्जित झाला;
  - ग्राहकाची मालमता ताब्यात घेण्यासाठी खालादा विश्वस्त किंवा रिसिवर नियुक्त झाल्यास;
  - जर सरकार किंवा प्राधिकरणाला यापैकी कोणत्याही अटी आणि नियमांमध्ये अशाप्रकारे सुधारणा करणे आवश्यक असल्यास ज्यामुळे TTL वर लक्षणीय प्रतिकूल परिणाम होईल;
  - ग्राहिकाणी नमूद कोणत्याही तरतुदीच्या परिणाम सेवा समाप्ती/खंड/स्थगिती कोणताही लागू कायदा किंवा विधानाखाली TTL ला उपलब्ध कोणताही अधिकार किंवा उपायास पूर्वग्रहाविना, आणि त्याखेरीज राहील.
  - कोणत्याही कारणास्तव सदर सेवा समाप्त/खंडित/स्थगित झाल्यास, TTL ग्राहकाकडून सर्व थकित शुल्क (प्रिपेड ग्राहकाच्या बाबतीत “उपकरण”) आणि थकबाकी वसूल करण्यास अधिकारपात्र राहील.
  - सेवेची पुन्हा जोडीनी सर्वस्वी TTL च्या अधिकारात आणि शुल्क भरणा केल्यानंतर आणि TTL द्वारे नमूद अन्य अटींची पूर्तता केल्यानंतर करण्यात येईल.
  - सेवा स्थगित ठेवण्याच्या कालावधीत ग्राहक शुल्कांसाठी उत्तरदायी राहील.

viii. विलापीकरण आणि अधिकार क्षेत्र

सदर अटी आणि नियमांच्या कोणत्याही तरतुदी जर अवैध, बेकायदेशीर किंवा लागू करण्यास कोणतेही न्यायालय किंवा अन्य मंच/वैधानिक प्राधिकरणाद्वारे अयोग्य ठरवल्यास, अशी तरतुद सदर अटी आणि नियमांच्या अन्य तरतुदीमधून विलग केली जाईल आणि ती काढून टाकल्यावरं समजण्यात येईल. अशा तरतुदीची अवैधता, बेकायदेशीरपणा किंवा लागू न करण्याची क्षमता कोणत्याही प्रकारे अशा अटी आणि नियमांच्या कोणत्याही अन्य तरतुदीना कोणत्याही प्रकारे बाधित किंवा नादुरुस्त करणार नाही आणि अशी अवैध, बेकायदेशीर किंवा लागू

करण्यास अयोग्य अशी तरतुद कधी समाविष्टच नक्ती असे समजण्यात येईल. सदर अटी आणि नियमांच्या संदर्भात किंवा कोणत्याही सेवांच्या संदर्भात कोणतेही विवाद, मतभेद आणि कायदेशीर कार्यवाही उद्भवले किंवा सुरु झाले तर सोबतच्या CAF अनुसार दिलेल्या ग्राहकाचे कनेक्शन्स लागू करण्याच्या TTL च्या मुख्य सर्कल कार्यालय असलेल्या शहर/गावांमधील न्यायालयाच्या सर्वस्वी अधिकार कक्षेच्या अधीन राहील.

ix. विवास बदल

a) पोस्टपेड ग्राहकांसाठी लागू

- जिथे ग्राहकाला तोच टेलिफोन (तोच ग्राहक) अन्य इमारतीत स्थानांतरित करायचा असेल
- ग्राहकाने टाटा डोकोमो आऊटलेट/कार्यालयात कागदपत्रांसह स्थानांतरणासाठी सेवा विनंती अर्ज (SRF) भरून सदर विनंती सादर करेल.
- पता सकारात्मक तपासून पाहिल्यानंतर, फोन लाईन नव्या पत्त्यावर स्थानांतरित करण्यात येईल.

x) ग्राहक आपल्या तकारी या माध्यमातून पाठवू शकतो

a) पोस्टपेड

- कॉल सेंटर - एक टोल प्री क्रमांक म्हणजे 198, जिथे ग्राहक दिवसातून कोणत्याही वेळी कॉल करू शकेल. ग्राहक तकार नोंदवेल आणि ग्राहक सेवा त्या ग्राहकाला एक विशिष्ट तकार क्रमांक (डॉकेट क्रमांक) देईल आणि तकार किंवा वेळेत सोडवली जाईल त्याचा अभियाय देखील, ग्राहकाला दिला जाईल;
- ईमेल - ग्राहक आपली तकार listen@tatadocomo.com या पत्त्यावर ईमेल करू शकतात आणि त्यांना एक विशिष्ट तकार क्रमांक (डॉकेट क्रमांक) मिळेल, जो त्यांना तकार प्राप्त झाल्यानंतर 4 तासांच्या आत दिला जाईल आणि तकार किंवा वेळेत सोडवली जाईल ती वेळही, ग्राहकाला सांगितली जाईल;
- फॅक्सेस
- वेबसाईट - www.tatadocomo.com
- वॉक-इन आऊटलेट्स सर्व तकारी प्राप्त झाल्यानंतर 7 दिवसांच्या आत सोडवल जातील. बिलिंग तकारीना TRAI च्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार सोडविण्यास 6 आठवडेपर्यंत वेळ लागू शकतो;

b) प्रिपेड

- कॉल सेंटर - ग्राहक टोल प्री क्रमांक 198 वर कोणत्याही वेळी आणि कोणत्याही तकारीसाठी कॉल करू शकतो. ती तकार नोंदवली जाईल आणि ती वैध तकार असेल तर, एक तकार क्रमांक तयार होईल (याला डॉकेट क्रमांक रुणतात). हा डॉकेट क्रमांक ग्राहकाला दिला जाईल आणि सांगितलेल्या SLA च्या अंतर्गत ग्राहकाला अभियाय देखील दिला जाईल;
- ईमेल - ग्राहक आपली तकार listen@tatadocomo.com या पत्त्यावर ईमेल करू शकतात आणि त्यांना एक विशिष्ट तकार क्रमांक (डॉकेट क्रमांक) मिळेल, जो त्यांना तकार प्राप्त झाल्यानंतर 4 तासांच्या आत दिला जाईल आणि तकार किंवा वेळेत सोडवली जाईल ती वेळही, ग्राहकाला सांगितली जाईल;
- फॅक्सेस
- वेबसाईट - www.tatadocomo.com
- वॉक-इन आऊटलेट्स

xi) डिसकनेक्शन/समाप्ती

a) पोस्टपेड ग्राहक

- पोस्टपेड ग्राहक एकत्र 121 वर कॉल करून, विनंती ईमेल करून, विनंती फॅक्स करून किंवा कोणत्याही टाटा डोकोमो कार्यालय/विक्री केंद्रात जाऊन डिसकनेक्शनसाठी एक विनंती करू शकतात;
- डिसकनेक्शनची विनंती एकदा नोंदवली गेली की, TTSL ग्राहकासाठी आऊटगोइंग सेवा आणि भाडे प्रथम निश्चीय करून त्यावर प्रक्रिया करेल. विनंती नोंदवण्यात आल्यानंतर ट्रायाच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार (हॅंडसेट/CPE प्रत घेणे/जमा करण्याच्या अधीन) 7 दिवसांच्या आत ही प्रक्रिया केली जाईल;
- रद्द करण्याची विनंती केल्यापासून 60 दिवसांत ग्राहकाला परतवाच (काही असल्यास) दिला जाईल;
- रद्द केल्यानंतर रद्दकमेचा परतवाच केवळ खालील स्थितीत लागू राहील:
  - रद्दकमेची रद्दकमेपेक्षा कमी असेल • ग्राहक EMI योजनेत नसेल जिथे त्याचा कालावधी अद्याप अपूर्ण असेल
    - कोणतेही अन्य उपकरण, काही असल्यास, परत मिळवले असेल • एका खात्यामध्ये अनेक कनेक्शन्स नसतील आणि असतील तर, रद्दकमेची रद्दकमेपेक्षा कमी असेल

6. ऐक्टिवेशन प्रक्रिया

- नवीन कनेक्शन घेण्यासाठी ग्राहक पॉर्ट ऑफ सेल (POS) ला भेट देतो.
- POS एजंट ग्राहकाला योजना समजावून सांगतो आणि ऐक्टिवेशनसाठी ग्राहकाची संमती घेतो.
- POS एजंट बायोमेट्रीक घोषणापत्र देतो, म्हणजे
  - “मी याद्वारे TTL ला e-KYC पडताळणीसाठी माझा आधार क्रमांक आणि बायोमेट्रिक स्थुणा देण्यास UIDAI ला माझी संमती देत आहे.”
- पडताळणी यशस्वी झाल्यानंतर, POS एजंट ग्राहकाला त्याचा आधार कार्ड क्रमांक विचारेल आणि या उदघोषणेसह बायोमेट्रीक देण्यास सांगेल:
  - “माझ्या नावे एका नवीन कनेक्शनसाठी TTL ला e-KYC पडताळणीसाठी माझा आधार क्रमांक आणि बायोमेट्रीक स्थुणा पुरवण्यासाठी मी याद्वारे UIDAI ला माझी संमती देत आहे.”
- ग्राहकाने दिलेल्या आधार क्रमांकावर चालू कनेक्शन्सची संख्या आणि एका दिवसात घेतलेल्या कनेक्शन्सची संख्या सिस्टीम तपासते.
- जर ग्राहक एक बाहेरागावचा व्यक्ति असेल तर, त्याने/तिने स्थानिक संदर्भ (LR) तपशील देणे आवश्यक आहे ज्याची पडताळणी POS एजंटने करायची आहे.
- LR ची पुढी पडताळणी केल्यानंतर, POS एजंट आवेदन पत्रात ग्राहकाचा LR तपशील आणि स्थानिक पत्ता भरेल आणि बायोमेट्रीक घोषणापत्र पुरवेल, म्हणजे:
  - “मी स्थानिक संदर्भाची दूरध्वनीवरून पडताळणी केली आहे, म्हणजे श्री/श्रीमती/कृ. <स्थानिक संदर्भाचे नाव> त्याचा तिचा टेलिफोन क्रमांक <स्थानिक संदर्भाचा क्रमांक> माझ्या टेलिफोन क्रमांकावरून <POS एजंट टेलिफोन क्रमांक> केली आहे.”
  - “ही बायोमेट्रीक पडताळणी माझी स्वाक्षरी म्हणून समजण्यात यावी.”
- UIDAI कडून प्राप्त तपशील स्क्रीनवर दाखवले आहेत (रिड ओन्ली आणि अन-एडिटेबल मोड स्वरूपात) आणि छायाचित्र, लिंग, जन्म दिनांक आणि संपूर्ण आधार क्रमांक झाकलेला आहे.
- POS एजंट ग्राहकाला मोबाईल क्रमांक निवडण्याची विनंती करतो (SUK) अतिरिक्त/अनिवार्य माहिती पुरवण्यास सांगतो जसे वडिलांचे नाव, अन्य ऑपरेटरकडील कनेक्शन्सची संख्या, पर्यायी क्रमांक, ईमेल आयडी आणि स्थारी पता.
- अतिरिक्त तपशील दिल्यानंतर, मोबाईल आवेदनावर एक ओवरले eCAF दिला जातो.
- नंतर POS एजंट ग्राहकाला नवीन SIM सोपवण्यासंदर्भात खालील उदघोषणा देतो:
  - “मी या ग्राहकाला पाहिले आहे आणि ग्राहकाचा UIDAIकडून प्राप्त अॅनलाईन छायाचित्रासोबत ग्राहकाची तुलना केली आहे.”
  - “मी प्रमाणित करतो की हे SIM (सबस्क्रायबर आयडॅटिफिकेशन मोडचुल) केवळ संवंधित ग्राहकाकडे सोपवण्यात आले आहे.”
- ग्राहक त्याचे/तिचे बायोमेट्रीक घोषणापत्र खालील मुद्यांवर देतो:
  - “माझी बायोमेट्रीक पडताळणी माझी स्वाक्षरी म्हणून समजण्यात यावी.”
  - “मला हे SIM कार्ड मिळाले आहे.”
  - “मी हे नियम आणि अटी वाचल्या आडेत आणि त्या मला समजल्या आहेत, मी त्या स्थिकारत आहे.”
- यानंतर, मोबाईल अॅपवरून एक विनंती सादर केली जाते आणि नंतर डी-ड्युपिंग आधारवर चालू कनेक्शन्सच्या संख्या आणि ग्राहकाने प्रविष्ट केलेल्या कनेक्शन्सच्या संख्येसोबत आणखी एक वेळे केले जाते.
- जर वैधकरण पूर्वी झाले तर, एक विनंती सादर केली जाते आणि एक e-CAF क्रमांक ग्राहकाला आवेदनावर दाखवला जातो.
- तपशील एकदा अपडेट झाला की, ग्राहकाला SMS द्वारे एक सिस्टीमद्वारा-निर्मित सूचना मिळते, म्हणजे:
- अभिनंदन! तुमचा क्रमांक XXXXXXXXXXXX वापरण्यासाठी तयार आहे. ऐक्टिवेशन वेळ: <पडताळणी विनंतीचा वेळचा शिक्का>, आधार क्रमांक <XXXXX-XXXX-1234>, नाव : <ग्राहकाचे नाव>. खाल्याच्या माहितीसाठी माय टाटा डोकोमो ऑड डाउनलोड करा: bit.ly/2na0B6y
- कोणीही एकक (युजर/संस्था) कोणत्याही नोंदवीरहित टेलिमार्केटिंग कार्यासाठी TTL क्रमांक वापरणे अपेक्षित नाही (वॉईस कॉल्स किंवा SMS). TTL ने द्रायच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार पूर्व सूचनेविना अशा एकाकास डिसकनेक्ट करण्याचा अधिकार राखून ठेवला आहे.
- नोंदवीरहित टेलिमार्केटरच्या एकाच नावाने असलेली कनेक्शन्स TRAI च्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार रद्द केली जातील.

7. विविध सेवांच्या संदर्भाद देऊ केलेल्या उपकरणाचा तपशील

TTL एक दूरसंचार सेवा पुरवठादार असल्याने अतिशय मर्यादित हॅंडसेट्स बंडल स्वरूपातील ऑफर्स, PCO उपकरण किंवा टाटा डॉगल्स, देते, ज्याचा तपशील आमच्या tataadocomo.com या वेबसाईटवर उपलब्ध आहे. बहुतांश प्रकरणी, आमचे ग्राहक खुल्या बाजारातून हॅंडसेट्स किंवा अन्य उपकरण खरेदी करण्यास मुक्त आहेत.

8. TRAI ने नमूद केल्यानुसार विविध सेवांच्यासाठी सेवा निकषांची गुणवत्ता

बॉडबॉंड:

निकष	बॉंचमार्क	
सेवा तरतूद/ऐक्टिवेशन काळ	15 कामकाजी दिवसांच्या आत 100 टक्के	
दुसऱ्या कामकाजी दिवसांपर्यंत दुरुस्त दोषाची टक्केवारी	> 90%	
3 कामकाजी दिवसांच्या आत दुरुस्त दोषाची टक्केवारी	> 99%	
विविदस्पद बिलांची टक्केवारी (बिलिंग तकारी)	<2%	
सोडविलेल्या बिलिंग तकारीची टक्केवारी	4 आठवड्यांच्या आत 100 टक्के	
सामालीनंतर रक्कम परताव्यासाठी लागलेला वेळ	60 दिवसांच्या आत 100 टक्के	
ऑपरेटर्स्ड्वारे 60 सेकंदात उत्तर दिलेल्या कॉल्सची टक्केवारी (वॉईस टू वॉईस)	>60%	
ऑपरेटर्स्ड्वारे 90 सेकंदात उत्तर दिलेल्या कॉल्सची टक्केवारी (वॉईस टू वॉईस)	>80%	
सेवा उपलब्धेची टक्केवारी/अपटाईम (सर्व युरसाठी)	>98%	
पैकेट लॉस (वायरल्यूक बॉडबॉंड एक्सेसकरिता) टक्के	<1%	
POP/ISP गेटवे नोडवर IGSP/NIXI साठी युजर रेफरन्स पॉर्ट	<120 msec	
ISP गेटवे नोडवर आंतरराष्ट्रीय नजिकच्या NAP पोर्ट अब्रॉडसाठी	<350 msec	
युजर रेफरन्स पॉर्ट (टेरेस्ट्रीयल)	युजर रेफरन्स पॉर्ट (संटेलाईट)	<800 msec

वायरलाईन

निकष	बॉंचमार्क
दोष घडण्याचे प्रसंग (दोषाची संख्या/100 ग्राहक/महिना)	<7
पुढील कामकाजी दिवसापर्यंत दुरुस्त दोषाची टक्केवारी (शहरी क्षेत्रांसाठी)	≥ 85%
पुढील कामकाजी दिवसापर्यंत दुरुस्त दोषाची टक्केवारी (ग्रामीण आणि डॉगराळ क्षेत्रांसाठी)	≥ 75%
5 दिवसांच्या आत दुरुस्त दोषाची टक्केवारी (शहरी क्षेत्रांसाठी)	100%
7 दिवसांच्या आत दुरुस्त दोषाची टक्केवारी (ग्रामीण आणि डॉगराळ क्षेत्रांसाठी)	100%
दुरुस्तीसाठी मध्यावधी (MTTR)	≤ 10 तास
इंटरकेनेशन कॉजेशनचा पॉर्ट (बॉंचमार्क पूर्तता न करण्याचा POI ची संख्या)	≤ 0.5%
मीटरिंग आणि बिलिंग विश्वासार्हता - पोस्टपेड	<0.1%
मीटरिंग आणि बिलिंग विश्वासार्हता - प्रिपेड	<0.1%
बिलिंग/चार्जिंग/वैधता तकारीचे निवारण	≥98% 4 आठवड्यांच्या आत 100% 6 आठवड्यांच्या आत
तक्रार निवारण दिनांकापासून ग्राहकाच्या खाल्यात क्रेडिट/सूट/समायोजन लागू करण्याचा कालावधी	तक्रार निवारणानंतर 1 आठवड्यांच्या आत 100 टक्के
कॉल सेंटर/ग्राहक सेवेची उपलब्धता	≥95%
ऑपरेटर्स्ड्वारे 90 सेकंदात उत्तर दिलेल्या कॉल्सची टक्केवारी (वॉईस टू वॉईस)	≥95%
सेवा समाप्त/बंद करण्याच्या विनंतीची 7 दिवसांच्या आत पूर्तता केल्याची टक्केवारी	7 दिवसांत 100 टक्के
बंद केल्यानंतर रक्कम परताव्यासाठी लागणारा वेळ	60 दिवसांत 100 टक्के

निकष	बैचमार्क
मीटरींग आणि बिलिंग विश्वासार्हता - पोस्टपेड	<0.1%
मीटरींग आणि बिलिंग विश्वासार्हता - प्रिपेड	<0.1%
बिलिंग/चार्जिंग/वैधता तक्रारीचे निवारण	4 आठवड्यांत >98% 6 आठवड्यात 100%
तक्रार निवारणानंतर ग्राहकाच्या खात्यात क्रेडिट/सूट/समायोजन लागू करण्याचा कालावधी	तक्रार निवारणाच्या 1 आठवड्यात 100%
कॉल सेंटर/ग्राहक सेवेची उपलब्धता	≥95%
ऑपरेटर्सद्वारे 90 सेकंदात उत्तर दिलेल्या कॉल्सची टक्केवारी (वॉईस टू वॉईस)	≥95%
सेवा समाप्त/बंद करण्याच्या विनंतीची 7 दिवसांच्या आत पूर्तता केल्याची टक्केवारी	7 दिवसांत 100 टक्के
बंद केल्यानंतर रक्कम परताव्यासाठी लागणारा वेळ	60 दिवसांत 100 टक्के

निर्धारित बैचमार्क्स गाठण्याचा TTL प्रयत्न करेल परंतु तांत्रिक/व्यवहार्य कारणांस्तव, त्यात बदल होऊ शकतो, जो नियामकाला कळविण्यात येईल.

9. विविध द्राय नियमावलीच्या अंतर्गत ग्राहकाचे अधिकार

- संबंधित सेवा क्षेत्रातील UAS परवान्याच्या वैधतेपर्यंत आजीवन दर योजना वैध राहील.
- नोंदणीच्या दिनांकापासून 3 दिवसांच्या आत आमच्या कॉल सेंटरवर नोंदलेल्या ग्राहकाच्या चौकशीस आम्ही उत्तर देऊ.
- अपिलेट अधिकाऱ्याकडे पाठविण्यात आलेल्या तक्रारी आमच्या तक्रार केंद्रत दाखल दिनांकापासून अधिकतम 39 दिवसांच्या आत निपटल्या जातील.
- सर्व मूल्यवर्धित सेवा वैकल्पिक आहेत आणि ग्राहकाकडून स्पष्ट संमती घेतल्यानंतरच केवळ त्या सक्रिय केल्या जातील.
- पोस्टपेड ग्राहकांसाठी, सर्व अनामत ठेवी, सर्व थकबाकी पूर्ण केल्याच्या अधीन, फोन कनेक्शन समाप्त करण्याच्याच्या विनंती दिनांकापासून 60 दिवसांच्या आत परत केल्या जातील.
- पोस्टपेड ग्राहकांना त्यांच्या पत मर्यादेबाबत अग्रिम कळवण्यात येईल. पोस्टपेड ग्राहक त्यांची क्रेडिट मर्यादेपेक्षा अधिक वापर होणे टाळण्यासाठी अंतरिम पेमेंट्स करू शकतात.
- प्रिपेड ग्राहकांना रिचार्ज अटींची पूर्तता केल्याच्या अधीन राहून त्यांच्या वैधता कालावधीच्या दरम्यान इनकमिंग कॉल्स येत राहील.
- CLIP सुविधा सर्व ग्राहकांसाठी वैकल्पिक राहील.
- कोअर खात्यातील न वापरलेली प्रिपेड शिल्क 3G e-stick वगळता निर्धारित वैधता/वाढीव कालावधीच्या आत रिचार्ज केल्यास पुढे नेली जाईल.
- लॉक-आऊट दिवी (BOD) कोणतेही मोफत/सवलतीचे SMS उपलब्ध असणार नाहीत. एका विशिष्ट मंडळात अधिकतम 5 निर्धारित लॉक-आऊट दिवस असतील. BODs बदल संपूर्ण माहिती आमच्या वेबसाईटवर उपलब्ध असेल.

- प्लान उपलब्ध असल्यास, ग्राहक कोणत्याही वेळी एका दर योजनेवरून दुस-या योजनेत जाण्यास मुक्त आहे.
- ग्राहकाला सर्व नोंदलेल्या तक्रारीसाठी एक विशिष्ट डॉकेट क्रमांक मिळेल.
- एकिंवेशन केल्यावर किंवा त्यापासून 7 दिवसांच्या आत दर योजनेचा संपूर्ण तपशील दिला जाईल.
- तक्रार केंद्रावर तक्रारीच्या निवारणावरून ग्राहक समाधानी नसेल किंवा तक्रारीवर निर्धारित कालमर्यादेत निवारण केले नसेल तर तो/ती अपिलेट अधिकारी-यांकडे संपर्क साधू शकतो.
- अपिलेट अधिकारीचा तपशील ग्राहकाच्या विनंतीवरून संपर्क केंद्रातील एकिंव्युटीवने ग्राहकाला घावयाचा आहे.
- ग्राहक आमची सेवा त्याच्या/तिच्या सुलभतेनुसार समाप्त किंवा खंडित करू शकतो. विलं तपासली जातील, पडताळणी केली जाईल आणि थकबाकी वसूल केल्यानंतर काही रक्कम शिल्क असेल तर ती ग्राहकाला अनामत ठेवीसोबत परत केली जाईल. या प्रक्रियेला डिसकनेक्शनच्या दिनांकापासून अधिकतम 60 दिवस लागतात.
- ग्राहक आम्हाला एक लेखी विनंती, फॅक्स, ईमेल किंवा टेलिफोन कॉल पाठवून सेवा समाप्त करू शकतो. सेवेची समाप्ती, लागू असेल तिथे, ग्राहकाच्या इमारतीमधील उपकरण परत करणे किंवा परत घेण्याच्या अधीन राहील.
- तुमच्या फोनवर अनावश्यक कॉल्स येणे निर्बंधित करण्यात मदत करण्यासाठी, आम्ही दू नॉट डिस्टर्ब प्रक्रिया राबवली आहे. तुम्ही आम्हाला 1909 या क्रमांकावर कॉल करून किंवा "START <Preference>" या शब्दांसह 1909 वर एक SMS पाठवून तुमचा क्रमांक सूचित करू शकता.

प्राधान्यक्रमांची यादी:

पूर्णपणे ल्वॉकसाठी "START 0"

बैंकिंग/विमा/वितीय उत्पादने/क्रेडिट काइर्सशी संबंधित SMS प्राप्त करण्यासाठी "START I"

रिअल इस्टेटबद्दल SMS मिळण्यासाठी "START 2"

शिक्षणाशी संबंधित SMS मिळण्यासाठी "START 3"

आरोग्याशी संबंधित SMS मिळण्यासाठी "START 4"

ग्राहकोपयोगी वस्तू आणि ऑटोमोबाईल्सशी संबंधित SMS मिळण्यासाठी "START 5"

दूरसंवाद/प्रसारण/मनोरंजन/माहिती तंत्रज्ञानाशी संबंधित SMS मिळण्यासाठी "START 6"

पर्यटन आणि आरामाशी संबंधित SMS मिळण्यासाठी "START 7"

10. सर्वसाधारण माहिती क्रमांक आणि ग्राहक सेवा क्रमांक

सेवा क्षेत्र	सर्वसाधारण माहिती क्रमांक	ग्राहक सेवा क्रमांक (टोल फ्री)
आंध्र प्रदेश	121	198
बिहार	121	198
दिल्ली	121	198
गुजरात	121	198
हरियाणा	121	198
हिमाचल प्रदेश	121	198
कर्नाटक	121	198
केरळ	121	198
कोलकाता	121	198
मध्य प्रदेश	121	198
महाराष्ट्र	121	198
मुंबई	121	198
आडीशा	121	198
पंजाब	121	198
राजस्थान	121	198
पश्चिम बंगाल	121	198
तमिळनाडू (चेन्नईसह)	121	198
उत्तर प्रदेश पूर्व	121	198
उत्तर प्रदेश पश्चिम	121	198

वरील क्रमांक हे रिटेल GSM आणि CDMA मोबाईल ग्राहकांसाठी आहेत. अन्य सेवांच्या टोल फ्री ग्राहक सेवा क्रमांकांसाठी (एंटरप्राइज आणि डाटा), कृपया www.tatadocomo.com वर लोग अॅन करा

11. तकार निवारण यंत्रणा आणि तकार निवारण प्रक्रिया आणि वेळापत्रक:

तकारींची नोंद 121 वर कॉल करून किंवा listen@tatadocomo.com (दिल्ली ग्राहकांसाठी - customers-customercare.delhi@tatatel.co.in) वर ईमेल पाठवून करता येईल. तुमची तकार नोंदवली जाईल आणि एक डॉकेट क्रमांक तुम्हाला जारी केला जाईल. तुमच्या तकारारीचे निवारण झाले नाही किंवा तुम्हाला दिलेल्या उपायाने तुम्ही समाधानी नसाल तर, तुम्ही तुमची तकार लेखी आमच्या अपिलेट अधिकाऱ्याकडे डॉकेट क्रमांकासह खाली दिलेल्य ईमेल पत्त्यांवर पाठवू शकता. दूरसंचार ग्राहक संरक्षण नियमन आणि दूरसंचार ग्राहक तकार निवारण नियमावली 2012 नुसार, आपली प्रत्येक मंडळात एक सल्लागार समिती स्थापन केली आहे जिच्यामध्ये TRAI कडे नोंदविलेल्या सर्व तकारी या सल्लागार समितीद्वारे सोडवल्या जातील जेणेकरून अत्यंत पारदर्शकता आणि निष्क्रिया घेता येईल. सल्लागार समितीनंतर, ही तकार अंतिम सुनावणीसाठी अपिलेट अधिकाऱ्याद्वारे देखील सोडवली जाईल. अपिलेट अधिकाऱ्याकडे पाठविलेल्या सर्व तकारी आमच्या तकार केंद्रात नोंदवल्याच्या दिनांकापासून अधिकतम 39 दिवसांच्या आत समाप्त केल्या जातील.

12. अपिलेट अधिकाऱ्याचा तपशील

अनु. क्र.	सेवा क्षेत्र	TTSL आणि TTML ग्राहकांसाठी कॉल सेंटर संपर्क क्रमांक	अपिलेट अधिकाऱ्याचा पत्ता आणि संपर्क तपशील
1	आंध्र प्रदेश	मोबाईल व वॉकी: 121/1860 266 5555 फोटॉन: 1800 266 121	टाटा टेलिसर्विसेस लिमिटेड ज्ञान पीठ, हार्डवेअर पार्क, प्लॉट क्र. 1 ते 5 (सर्वे क्र. 1/1), इमरथ कांचा, रविरयाल गाव, महेश्वरम मंडळम, रंग रेडी जिल्हा, हैदराबाद, तेलंगण - 500005 फॅक्स: 08414663339 ईमेल: appellate.ap@tatadocomo.com
2	बिहार	मोबाईल व वॉकी: 121/1860 266 5555 फोटॉन: 1800 266 121	टाटा टेलिसर्विसेस लिमिटेड 3 रा मजला, वोल्टास हाऊस, हॉटेल जिंजरच्या समोर, मेन रोड, बिस्तुपुर, जमशेदपूर - 831001 फॅक्स: 033-66665000 ईमेल: appellate.bh@tatadocomo.com
3	दिल्ली	मोबाईल व वॉकी: 121/1860 266 5555 फोटॉन: 1800 266 121	टाटा टेलिसर्विसेस लिमिटेड 2 ए, जुने इश्वर नगर, मेन मधुरा रोड, नवी दिल्ली - 110065 फॅक्स: 011-66552020 ईमेल: appellateauthority.delhi@tatatel.co.in
4	गुजरात	मोबाईल व वॉकी: 121/1860 266 5555 फोटॉन: 1800 266 121	टाटा टेलिसर्विसेस लिमिटेड वेस्टर्नेट - 3 रा आणि 4 था मजला, वायाएमसीए क्लबच्या शेजारी, एस.जी. हायवे, अहमदाबाद - 380015 फॅक्स: 09033002273 ईमेल: appellate.gj@tatadocomo.com
5	हरियाणा	मोबाईल व वॉकी: 121/1860 266 5555 फोटॉन: 1800 266 121	टाटा टेलिसर्विसेस लिमिटेड सी-125, फेज 8, औद्योगिक फोकल पाईंट, मोहाली - 160071 फॅक्स: 0172-6651710 ईमेल: appellate.har@tatadocomo.com

12. अपिलेट अधिकाऱ्याचा तपशील

अनु. क्र.	सेवा क्षेत्र	TTSL आणि TTML ग्राहकांसाठी कॉल सेंटर संपर्क क्रमांक	अपिलेट अधिकाऱ्याचा पत्ता आणि संपर्क तपशील
6	हिमाचल प्रदेश	मोबाईल व वॉकी: 121/1860 266 5555 फोटॉन: 1800 266 121	टाटा टेलिसर्विसेस लिमिटेड सी-125, फेज 8, औद्योगिक फोकल पॉइंट, मोहाली - 160071 फॅक्स: 0172-6651710 ईमेल: appellate.hp@tatadocomo.com
7	कर्नाटक	मोबाईल व वॉकी: 121/1860 266 5555 फोटॉन: 1800 266 121	टाटा टेलिसर्विसेस लिमिटेड ए ब्लॉक, 2 वा मजला, सिलिकॉन टेरेस, क्र. 30/1, कोरमंगला, होस्तर मेन रोड, बंगलोर - 560095 फॅक्स: 080 66681000 ईमेल: appellate.kk@tatadocomo.com
8	केरळ	मोबाईल व वॉकी: 121/1860 266 5555 फोटॉन: 1800 266 121	टाटा टेलिसर्विसेस लिमिटेड 5 वा मजला, एसएल प्लाजा, प्लारीवडूम, कोचि - 682025 फॅक्स: 0484-6660666 ईमेल: appellate.kerala@tatadocomo.com
9	कोलकाता	मोबाईल व वॉकी: 121/1860 266 5555 फोटॉन: 1800 266 121	टाटा टेलिसर्विसेस लिमिटेड पी. एस. श्रीजन टेक पार्क, डीएन-52, सेक्टर-5, 15 वा मजला, सॉल्ट लेक, कोलकाता - 700091 फॅक्स: 033-66665000 ईमेल: appellate.kol@tatadocomo.com
10	मध्य प्रदेश	मोबाईल व वॉकी: 121/1860 266 5555 फोटॉन: 1800 266 121	टाटा टेलिसर्विसेस लिमिटेड प्लॉट क्र. 1,2,3 व्हॉलिटी ग्लोबस, परमाली वॉल्स कम्पांड, आर. बी. आय. होशंगाबाद रोड, भोपाल - 462011 फॅक्स: 0755-6660444 ईमेल: appellate.mp@tatatel.co.in
11	महाराष्ट्र	मोबाईल व वॉकी: 121/1860 266 5555 फोटॉन: 1800 266 121	टाटा टेलिसर्विसेस (महाराष्ट्र) लिमिटेड 3 वा मजला, द मेट्रोपोल बिल्डिंग, आयनांक समलीलेक्साच्या जवळ, बंड गार्डन रोड, पुणे-411001, फॅक्स: 020-66005550 ईमेल: appellate.rom@tatadocomo.com

अनु. क्र.	सेवा क्षेत्र	TTSL आणि TTML ग्राहकांसाठी कॉल सेंटर संपर्क क्रमांक	अपिलेट अधिकाऱ्याचा पत्ता आणि संपर्क तपशील
12	मुंबई	मोबाईल व वॉकी: 121/1860 266 5555 फोटॉन: 1800 266 121	टाटा टेलिसर्विसेस (महाराष्ट्र) लिमिटेड डी-26, टीटीसी औद्योगिक क्षेत्र, एमआईडीसी सानपाडा, ठाणे बेलापूर मार्ग, पी.ओ. तुर्भे, नवी मुंबई - 400703 फॅक्स: 022-61655020 ईमेल: appellate.mum@tatadocomo.com
13	ओडीशा	मोबाईल व वॉकी: 121/1860 266 5555 फोटॉन: 1800 266 121	टाटा टेलिसर्विसेस लिमिटेड फॉर्ब्झन टॉवर्स, 3 वा मजला, मोड्चुल बी आणि सी. चंद्रासे-खारापूर, भुवनेश्वर - 751023 फॅक्स: 033-66665000 ईमेल: appellate.orissa@tatadocomo.com
14	पंजाब	मोबाईल व वॉकी: 121/1860 266 5555 फोटॉन: 1800 266 121	टाटा टेलिसर्विसेस लिमिटेड सी-125, फेज 8, इंडस्ट्रीयल फोकल पॉइंट, मोहाली - 160071 फॅक्स: 0172-6651710 ईमेल: appellate.pun@tatadocomo.com
15	राजस्थान	मोबाईल व वॉकी: 121/1860 266 5555 फोटॉन: 1800 266 121	टाटा टेलिसर्विसेस लिमिटेड गुमन 1, आश्रपाली सर्कलच्या जवळ, वैशाली नगर, जयपूर - 302021 फॅक्स: 0141-6641100 ईमेल: appellate.raj@tatadocomo.com
16	पश्चिम बंगाल	मोबाईल व वॉकी: 121/1860 266 5555 फोटॉन: 1800 266 121	टाटा टेलिसर्विसेस लिमिटेड पी.एस. श्रीजन टेक पार्क, डीएन-52, सेक्टर-5, 15 वा मजला, सॉल्ट लेक, कोलकाता - 700091 फॅक्स: 033-66665000 ईमेल: appellate.wb@tatadocomo.com
17	तमिलनाडु (चेन्नईसह)	मोबाईल व वॉकी: 121/1860 266 5555 फोटॉन: 1800 266 121	टाटा टेलिसर्विसेस लिमिटेड क्र. 283 आणि 284, 6 वा आणि 13 वा मजला, पिन्स इन्फो सिटी-II, राजीव गांधी सलाइ, कंधनचाचडी, चेन्नई - 600096 फॅक्स: 044-61655020 ईमेल: appellate.tn@tatadocomo.com
18	उत्तर प्रदेश पूर्व	मोबाईल व वॉकी: 121/1860 266 5555 फोटॉन: 1800 266 121	टाटा टेलिसर्विसेस लिमिटेड प्रेम प्लाजा, 2, आर एफ बहादुरजी मार्ग, शक्ती भवनच्या मार्गे, लखनऊ - 226001 फॅक्स: 0522-6699066 ईमेल: appellate.upe@tatadocomo.com
19	उत्तर प्रदेश पश्चिम	मोबाईल व वॉकी: 121/1860 266 5555 फोटॉन: 1800 266 121	टाटा टेलिसर्विसेस लिमिटेड 501, मंगल पांडे नगर, मुरब्ब विद्यापीठ रस्ता, मेरठ - 250001 फॅक्स: 0121-6605502 ईमेल: appellate.upw@tatadocomo.com